

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсманна ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К.	4-80
на пів року „	2-40
на чверть року „	1-20
місячно . . . „	— 40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К.	10-80
на пів року „	5-40
на чверть року „	2-70
місячно . . . „	— 90

Поодинокое число 6 с.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улиця Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

Вісті політичні.

(Справи парламентарні. — Цісар Вільгельм і Англія. — В Іспанії. — Полуднево-африканська війна.)

По кількохденній перерві збирає ся нині палата послів на ново. На порядку деннім нарад стоять наглячі внесення і перші читання правительственних пропозицій. До тих пропозицій зголосили ся вже численні бесідники, і так: до пропозиції інвестиційного 19 бесідників, до державного прелімінаря 15, до пропозиції о контингенті рекрута 14, до пропозиції о податку від горівки і закона о сирітських касах по 9, до пропозиції о фахових господарських стоваришенях 26. В неділю і в понеділок відбували ся наради президента міністрів д-ра Кербера і президента палати послів гр. Феттера з послами правниці, в справі інтерв'яцій, вношених в німецькім язиці. Доки не прийшло до порозуміння, і ще нічого не рішено. — Vaterland доносить, що злука стороництво: хорватско-словинського і славянського центра поки-що неможлива, бо консервативні послы з Країни рішучо не хотять засідати в однім клубі разом з поступовими Словінцями. — В понеділок відбули ся доповняючі вибори посла до ради державної з куриї менших посілоостей округу Боден-Меран в Тироли, де — як звістно — бар. Діпавлі зрік ся мандату. Вибрано послом селянина Йосифа Тра-

фосера з католицької народної партії. Єго коопт-кандидат, антисеміт Кльоц, перещав дуже значною меншостию голосів.

Часописи німецькі заодно обговорюють причини, які нахлонили цісаря Вільгельма виявляти таку незвичайну прихильність Англіїцям і доходять до заключення, що монарх хотів віддячити ся за поміч, якої завзяв в справі хінської. Деякі з тих часописей, як пр. Rheinisch-Westfal. Ztg. кажуть навіть на певно, що так єсть. Цісар — шше та часописє — дуже невдоволений з ходу хінських подій, а особливо не скриває свого обурення з причини поведення Франції і Америки в справі начальної команди. Ті держави пасамперед признали гр. Вальдерзого, хоч не без застережень, начальним вояждом, однако пізнійше робили різні труднощі, в наслідок чого начальний німецький провід став пустою формою. Берлінський уряд справ заграничних має багато більше доказів того крутареского поведення, ніж то звістке ширшим кругам. Без застереження признали начальний провід німецький лиш войска англійскі, а зробили то на приказ Сельберіого, котрий тим способом охоронив Німеччину від цілковитого відокремлення і заопадив Вальдерзому великого пониження. Отже перед усім толкує ся чувством вдячності теперішнє поведєне цісаря Вільгельма, котре в Німеччині уважали незрозумілим виявом незвичайної прихильности для Англії. — Інші часописєи повтаряючи ту статью зазначають, що хід хінських подій дійсно не такий, аби цісар Вільгельм міг бути з него вдоволений, а велика замореска виправа була би для Німеччини це

о много некористнійша, колиб Англія не була єї так горячо підперла.

В Іспанії вибухла грізна міністерияльна криза. Міністер проєввіті Алікє, бувший віцепрезидент палати послів, міністер публичних робіт Тока, колишній бурмістр Мадрида, уступають. То були дві найпопулярнійші личности в кабінеті, походячі з горожанських кругів. Коли до тих портфелів не найдуть ся наслідники, цілий кабінет буде мусєв уступити. А тимчасом рух против корони і клєру кріпшає. З заведенем стану облоги вся власть спочила в руках генерала-капітана Мадрида Вайлера, а внутрішні відносини заострюють ся чим раз більше. Убогі веретви населєня прилучають ся до антидинастичного і антиклерикального руху, думаючи, що тим способом поправлять свою долю. В Мадриді причинила ся не мало до того руху заборона киданя підчас карнавалу конфеті і коріапдолі (різнобарвних, надергих паперців і довгих паперових стляжок). Мимо того, що королева-регентка веліла розділити великі суми між убогі веретви населєня, невдоволенє з заборони карнавалових забав велике, бо они давали значний заробок найбільшим мешканцям Мадрида.

З полудневої Африки кожний день приносить нові вісті про англійскі естраги. І так доносять телеграми, що межі рікою Валуем і Трайзінгштадтом Бури висадили у воздух поїзд з робітниками. Панцирний поїзд, що наєпів за розбитим, розпочав палбу на Бурів і убив двох з них! Після приватної телеграми з Порт-Елізабет, Бури висадили чотири залізничні поїзди коло Еденбурга. При останнім замаху за-

22)

ФІРМА ДЖІРДЛЬСТОН

(З англійського — Кочана Дойлї).

(Дальше).

Езра Джірдльстон дав доказ, що знає людей, коли вибрав собі бувшого академіка на помічника. Але постановою молодого кушця була не так добра, як єго дар спостереганя. Хитрий чоловік, на становищи довірочного союзника, має велику вагіть, але коли єго хитрість зверне ся против того, хто єї хоче ужити, то користь тогди дуже сумнівна. Фарінтош зміркував зараз, що якийсь подорожуючий капіталіст може би раз заризикував яких тисяч фунтів на таку спекуляцію, але що лєдві чи й сам Ротшільд відважив би ся вкласти в то без певної причини таку суму, яка перейшла через єго руки. Коли він то собі розважив та й подумав о тім дивнім случаю, що вість о тім відкритю в Росії розійшла ся так борзо, що приїзді молодого сільника фірми Джірдльстон, то тому бистроумному чоловікови стала свитати правда в голові. Він багато думав о тім, коли скупував дияманти, і так розважив собі ту справу в своїй голові, як того не конче можна було сподівати ся по так інтелігентнім чоловік.

Тото роздумуванє і розважуванє довело остаточно до того, що він одного дня зійшов ся зі своїми обома помічниками, в приватній

комнаті ресторана копальників золота. Була то компата аж почорніла від диму, з низькою стелею, в котрій на помості стояло множество сплювачок, але стан помосту показував, що гості дуже пильно їх оминали.

Коло міцного старомодного стола, на середині комнати сиділи помічники Езри, той учений задуманий, але вдоволений сам з себе, а тамті другі набурмошені і зацікавлені. Фарінтош скликав ті збори, а єго товариші перечували, що то якась нечиста справа. Для того шильгували добре фляшки з горівкою на столі і чекали, що він скаже.

— Ну так, — відозвав ся бувший академік — істория майже вже скінчила ся, а тогди нас вже не буде потреба. За день або два вибере ся Джірдльстон до Англії.

Бурт і Віллєме замуркотіли щось, мов би хотіли показати єму своє сочувство. Роботи в копальнях було підчас кризи дуже скупо, а їх агентура добре їм оплачувала ся.

— Отже так, він собі поїде — говорив Фарінтош дальше, споглядаючи бистрим оком на своїх товаришів — і забере з собою диямантів за трийцять і пять тисячів фунтів, які ми для него купили. Такі лахолатники як ми, Бурте, мусимо за других працювати, а відтак нас кидають в кут так, як ти свій джаган, коли робота скінчить ся. Коли він їх в Льондоні продасть і зробить інтерес, то єму тогди буде байдуже, що там дєсь в краю Гріка гине з голоду трох людей, котрі єму помагали.

— А він же на відїздім не дасть нам нічого? — спитав Бурт, той моряк. Був то чоловік, виглядаючий дико, з дуже буйним

заростом і червоним як цєгла лицєм, га з кудлатими бровами. — Не лишить нам нічого на памятку?

— Він би вам щось дав! — сказав Фарінтош, і усєміхнув ся глумливо. — Куди ти ся взяв, чоловіче; хибаж він не казав, що вже аж занадто добре Вам платить?

— Що, то він так каже! — крикнув моряк, і ще більше почервонів ся, як був з природи червоний. — То він так говорить, коли ми для него наробили ся. Так не повинно бути. Я люблю, коли все честно і ясно робить ся, але покидати ся людьми, котрі колєсь помагали, то не годить ся.

Фарінтош став тихійше промавляти і пахилив ся дальше понад стіл.

Єго товариші мимо волі то само зробили і всі три хитрі та завзяті лиця нахилили ся так до себе, що дивили ся собі близько око в око.

— Ніхто не знає, що він має ті дияманти — сказав Фарінтош. — Він занадто хитрий, як щоби звїрив ся з тим комусь иншому, як хибя лиш мені.

— А деж він їх держить? — спитав Швайцар.

— В залізній касі в своїй компаті.
— А ключ де?
— На ланцунку від годинника.
— А ми би не могли дістати відбитку?
— Я вже єї маю.
— То я можу ключ доробити — сказав на то Швайцар урадований.

— Не треба, бо вже готов — сказав Фарінтош, і виймив малий ключик з кишені. —

Господарство, промисел, торгівля, гігієна і вихованс.

Ради господарські.

— Кілька слів про годівлю рога тої худоби (IV). Другою расою рога тої худоби єсть раса низова, яка вивела ся на богатих в траву низах над Північним і Вехідним морем. Ознаками сеї раси єсть: довга а вузка голова, роги подані на перед а кінцями зкрявлені до себе; великі очи, лагідний погляд; середно довга, струнка шия без підгорля, перед слабо, зад сильно розвнаний, ноги сухі високі; волое короткий сорокатий, чорний і білий або мишатий. Раса знаменита на молоко, тучить ся дуже добре. До сеї раси належать: 1) голяндска (голандска); — 2) ольденбургска; — 3) ютландска (данська) і 4) шлезвігско-гольштинська. Для нас лиш дві з тих можуть мати більше значіне. Голяндска раса, голловно в полудневій Голандії, переважно чорно сороката; ноги повнше ратиць по найбільшій часті білі корови дають пересічно 3000 до 4400 літрів молока, виімково 6000 і більше. Голяндска худоба тучить ся добре, до роботи єсть зав. Держана довго в стаїни занепадає легко на хвороби лехких. Найславнішою єсть північно голяндска або „амстердамска раса“. — Ольденбургска раса в низівстві ольденбургскім, тяжкої будови тіла як голяндска сорокати, чорно і біло періеті, або одностаїно брунатні. На молоко так само добра як голяндска, але не конче добра па виіас. — До шлезвігско-гольштинської раси належить т. зв. ангелска худоба (не „англійска“ ту ріжницю треба собі добре замаятати: назва ся пішла від провінції Ангелія, де місто Флянебург, а не від Англії або Великої Британії); одностаїної масти лєпо або темно брунатної.

Перешиска господарска.

Михайло М. в Ю.: Що робити, коли кінь має в гортанці і в кишці відходовий хробаки червоної і они чіпляють ся кишки досить сильно, протое кінь худне дуже скоро? — Можете

спробувати слідуячого ліку: 10 грамів полину, 10 грамів татарського зіля (кальмусу), 5 гр. зіля наворотишу (Tanacetum), 5 гр. спалених на вуголь костий і 1 гр. копервасу; все то утерти на порошок, скронити овес, поєспати тим порошком і додати досить соли, щоби кінь їв. Але з гори Вам кажемо, що дуже сумніваємо ся, чи то що поможе, бо практика показує, що на того рода черваків не знайдено ще досі доброго і певного ліку. Того рода хробаки бувають звичайно не шкідливі, хіба що знайдуть ся в жолудку коня в дуже великій кількості і передірають его; тогда кінь муєить очевидно здохнути. В інших случаях, они виїдуть з него. Для Вашої практики господарської може оєь що придати ся: З того, що Ви кажете, іменню, що то „хробаки червоної“ ми здогадуємо ся, що то єсть личинки (хробаки) мухи званої кінським гнидником або гедзлем (Gastrophilus equi). Тота муха (самичка) літає коло коня на дворі (до стаїни она ніколи не заходить) і зносить одно або й кілька яечок (вєіх около 700), котрі приліпляє коневі до волося і кінь тогда виглядає так як би его гниди приєіли. (Оєь одна причина більше, дячого коні треба добре згреблом і щіткою чесати!) Тоті яечка бувають зразу білі, а відтак жовтаві. З них вилазять за кілька днів личинки, подовгаєті, обручковаті, серединою пайгрубіші до задного кінци цо-раз тонші і сунуть ся поволи коневі до шєка, щоби дістати ся до жолудка. Они своім рухом викликають еверблячку а кінь гризе ся і як-раз бере їх до шєка, звідки они відтак дістають ся до жолудка. Коли два рази злінять ся, виглядають як би трохи ецлоєені барилки зложєні з обручок, з котрих кожда, з виімкою послїдної має щєтїяки загнєні взад. Тогда єть они червоної як мясо. Коли ті личинки дістануть ся до жолудка чіпають ся тут его слизниці і єсуть з неї соки. Декотрі причіпляють ся таки й в горлі так як цвяки. В тім місци де они причіпляють ся, роблять ся маленькі або таки й досить великі ямки, котрі гниють і тою матерією з них як раз найбільше живлять ся личинки. Скоро така личинка відчіить ся, то ямка знов загоєє ся. Але може й так бути, що 50 або й 100 таких личинок причіпить ся разом одна коло дру-

гої, а тогда жолудок зачинає добре під ними гнити, і перегниває так, що аж зробить ся дїра, і кінь гине. Личинки ростуть зразу дуже борзо і часом змінють своє місце. Коли так побудуть в жолудку яких 10 місяців, виходять в маю, червни або в липни з коня разом з лайном. Переходячи через кипки, они розвивають ся до кінця. Коли відтак впадуть на землю, закооують ся в ню, і з них роблять ся тверді барилки, котрі заднім кінцем єть обернені до гори і їх прилади до віддиханя виєтають до гори як два ушка. В тих барилках переобразовують ся личинки в мухи, і за яких 6 недїль вилазить з них готова муха, котра парує ся і множить знову дальше. — Подібна муха, рупниця овеча (Oestrus ovis), настаєє вівці, і зносить яечка в піадря овєць.

Вієти господарські, промислові і торговельні.

Цїна збіна у Львові 19 лютого: Пшєнниця 7'60 до 7'75; жито 6'50 до 6'75; овес 6'30 до 6'60; ячмінь пашний 5'60 до 5'80; ячмінь броварний 6'— до 6'80; ріпак 10'— до 10'50; льнянка 10'— до 10'50; горох до варєпя 7'— до 12'—; вика 7'— до 7'50; бобик 5'75 до 6'—; грєчка 7'— до 7'25; кукурудза нова 5'80 до 6'—; хмїль за 56 кїльо — до —; коношина червона 50'— до 68'—; коношина біла 35'— до 75'—; конюшина шведска 45'— до 85'—; тимотка 19'— до 26'—.

— **Цїна рога тої худоби у Відні дия 19 лютого:** На торг пригнало 4751 штук рога тої худоби, з того 891 галицких а 41 буковинських. Торг був без великого оживленя. Плачено за галицкі тучєні воли: прїма 70 до 75 К.; сєкунда 60 до 69 К.; терція 50 до 58 К. За плїхші і сєлянські воли плачено по 46 до 54 К.; бугаї і корови по 41 до 66 К. (виімково 68 К.) за 100 кїльо живої ваги без податку консумційного.

— **Цїна яєць, масла і сира у Відні 15-го лютого:** Привезено 280.000 штук яєць і около 2000 кїльо масла. Плачено яйця: прїма 27 до 28 штук, сєкунда 29 до 30, яйця з вапна 34 до 36 штук по 2 К. — Найліпше масло столове 2 К. 40 с. до 2 К. 80 с.; сїльске масло 2 К. до 2 К. 20 с.; звичайне торгове масло 1 К. 80 с. до 2 К. — Сьвіжий сир 44 с. до 56 с. за кїльо.

в суботу відїзджаю. Дуже зле стало ся, що я пустив ся на ту спекуляцію дїямантами. Цїна спадає шєраз більше.

— Мені прикро, що таке чую — сказав на то Фарінтош удаючи ніби то сочувство. — Може настатє якась зміна на торзі.

— Та може — відповів купець. — Але якось на то не запєсїть.

— Але Ви з нас вдоволені, пане — відозвав ся тут Бурт і висунув ся цоперед Фарінтоша. — Ми своє добре зробили, що?

— Не можу на вас жалувати ся — відповів Езра холодно.

— Ну, то коли так, то чєй не поїдете, пане, не лишивши нам щєсь на памятку, бо ми преці вірно Вам служили і не опускали Вас.

— Ви діставали що тиждня за то, що зробили — сказав молодий мужчина. — Не дістанете більше й фєніка від мене а хоч би ви й на голову поставили ся.

— То не даєте нічого? — крикнув моряк сердито.

— Ні, не дам; а ще Вам щєсь скажу, Бурт, хоч і як Ви великі, то коли ще раз поважїте ся так в моїй присутності кричати, то дістанете так від мене, як ще ніколи може в житю не дістали.

Езра встав був і готов вже був свої слова доказати ділом.

— Та не сварім ся в послїдній хвили, коли єсьмо ще разом — відозвав ся Фарінтош ставлувши межї ними обома. — Та ми не хочемо грошїй від Вас, лиш калку руму виіпити за Ваше здоровє.

— Ну, коли тільки й вєєго — сказав купець і обернув ся по фляшку, що стояла по за ним на столї. Бурт лєтом блискавки приєсочив до него і вдарив его по голові короткою паличкою з оловянною головкою. Езра лиш страшно застогнав і повалив ся на землю лицєм до землі. Его рука, що корчила ся в судрогах держала ще фляшку, з котрої випливав

рум і мшав ся з кровю, що текла з великої рани на голові.

— Дуже красно — дійсно дуже зручно! — відозвав ся Фарінтош спокійно, як би який знаток, що говорить о якійсь інтересній пробї та й зараз взяв ся до дверців від каси.

— Знаменито, Бурте, знаменито! — відозвав ся Віллєме дрожащим голосом і приєтупивши до тіла трутив его ногою.

— Видите, Бурте, що я не бою ся, не правда?

— Мовчіть! — заворкотїв моряк. — От ще весь рум витече. — Сказавши то взяв фляшку і виіпив з неї рум, який там ще був.

— Оєь єсть мішок — шєпнув він і витягнув з кишенї замащєний полотняний мішок.

— А тут масш дїяманти — сказав Фарінтош таким самим спокійним голосом. — Настав мішок — і він висипав до него цілу купу камєнів.

— Оєь ще й кілька банкнотів і золото. Може також придати ся. Завяжїж добре. Так! Коли стрїтимо кого на сходах, то не дайте по собі нічого пізнати. Скрути лямцу Віллєме, щоби нічого не було видко, коли би хтєсь заглядав. А тепер ходім.

Трійка злочинців виінесла ся тихцєм з комнати забравши добычу з собою і виїшла без перешкоди з готєлю.

Колї місяць тої ночі підняв ся понад рівнину, сьвітїв тром їздїям, що гнали дорогою до Каштадту з таким поєспїхом, як би від тої їх скорости завєєло їх жїте. Его спокійне, лєне сьвітло розливалось ся по дахах домів в Кімберлє і добувало ся до одного вікна в центральній готєлю, де пускаючи єрїблєву смугу на помїєт викликавало якусь дивну тїнь від тіла, що все ще лежало там де було повалило ся.

(Дальше буде.)

ТЕЛЕГРАМИ.

Відєнь 20 лютого. N. fr. Presse доносить, що вчєра вєєвнювано в парламентарних кругах, що президент Феттер на случай коли би нинї проявила ся чєска обєтрукція в парламентї зложить сєйчас свій уряд. На нинїшнім засїданю має президент Феттер рішити лично в справї язика ієтерпєляцій, а як кажуть має рішити в некорїєсть Чєхів.

Льондон 20 лютого. Король Едвард виїздить в суботу до Німєччини.

Париж 20 лютого. З Пєкіну доносять: Лігунчан і кн. Цїн повідомили послїв, що двір цєсарський годить ся на жєданє, аби деяких хїньских достойників покарати смертю.

Льондон 20 лютого. Кїчєнер доносить з Прєторїї: Пієсля вчєрашних вїстїй Дєвет іде все ще в північнім напрямї і єсть тепер коло Гонтави. Вчєра рано Бури висадили з шин поїзд коло Йоганнесбургга і хотїли его обрабувати, але Англіїцї прогнали їх. Бури обєсадили Вєсбург. В Стрїденбург стоїть до 1000 Бурів, а також в інших місцевостях зібрані більшї їх відділи.

За редакцію відповїдає: Адам Крєховєцький.

„FOTOGRAFISCHE MITTHEILUNGEN“

одинока багато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьріччю (6 зошитів) 3 марки 75 феніг. Передплату можна посылати в австрійських листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

АНТІН РУЛЬФ

ПОЗОЛОТНИК

виготовлює золочення престолів і іконостасів по церквах, як також відновлює старі рами і виготовлює всі в обсях золотництва входячі роботи.

Львів, ул. Личаківська ч. 10.

Інсерати

(„оновішення приватні“) до „Газети Львівської“, „Народної Часописи“ і всіх інших часописів приймає виключно лише ново отворена „Агенція дневників і оголошень“ в пасажу Гавемана ч. 9. Агенція ся приймає також пренумерату на всі дневники краєві і заграничні.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цілком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мільярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавіший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплеті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавемана.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні.